

Zachodniopomorski Szlak Żeglarski – doskonałe zagospodarowanie terenów nadwodnych i ambitny projekt cywilizacyjny

Polska buduje swoją nową europejską pozycję także w tym wymiarze, że dziś odkrywamy przestrzeń waterfront w pełni jej bogactwa i różnorodności. To do tej pory była nasz terra incognita, projekty infrastrukturalne realizowaliśmy raczej w innych przestrzeniach. W samym tylko województwie zachodniopomorskim jedynie na przedsięwzięcia dotyczące modernizacji i budowy infrastruktury turystyki wodnej przeznaczono w ostatnich latach prawie 300 milionów złotych, a to przecież jedynie część realizowanych w regionie i w kraju projektów. Sztandarowym projektem w zakresie porządkowania i rozwoju przestrzeni w obszarze nadmorskim jest realizowana w pasie nadmorskim oraz w rejonie Zalewu Szczecińskiego i ujściowego odcinka Odry rozbudowa infrastruktury Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego. Jest to przedsięwzięcie nakierowane na wszechstronne wsparcie turystyki wodnej w województwie zachodniopomorskim. Jego idea polega na rozwoju sieci portów turystycznych Pomorza Zachodniego i w tym aspekcie jest ona bezpośrednio związana z zagospodarowaniem przestrzeni waterfront. Przy obecnym stanie wdrożenia tej wizji jej przedmiotem jest budowa infrastruktury sieci portów i przystani jachtowych w otoczeniu Zalewu Szczecińskiego, w Szczecinie oraz na wybrzeżu Bałtyku. Realizowana jest modernizacja istniejącej bazy do uprawiania żeglarstwa oraz poszerzenie jej o nowe lokalizacje. Łączna wartość prac przeprowadzonych w ostatnich latach w oparciu o środki unijne (Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego, Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Interreg) sięga kwoty 300 milionów złotych. Wybudowane zostały (w niektórych przypadkach prace są finalizowane) mariny i porty turystyczne w Szczecinie, Świnoujściu, Gryfinie, Wolinie, Kamieniu Pomorskim, Stepnicy, Darłowie, Lubczynie, Dziwnowie oraz Kołobrzegu oraz kilku mniejszych miejscowościach. Obiekty te tworzą sieć portów i przystani połączonych docelowo systemem współdziałania w ramach Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego – wsparciem marketingowym, promocyjnym, informatycznym, administracyjnym. Odległość pomiędzy obiektami w założeniu ma nie przekraczać 20-30 mil morskich tj. kilku godzin żeglugi. Zapewnia to możliwość kierowania się w ciągu jednego dnia do następnego portu docelowego na szlaku. Bezpieczne, turystyczne żeglowanie jest w tym rejonie dostępne nie tylko dla wytrawnych żeglarzy, lecz również dla mniej doświadczonych pasjonatów żeglarstwa, także z rodzinami. Główne porty – centra sieci zapewniają nie tylko dobry standard usług żeglarskich i turystycznych, lecz również bezpieczną żeglugę na wejściu do portu w ciężkich warunkach pogodowych. Jako takie stawać się też będą elementem zabudowy waterfront i przestrzeni publicznej poszczególnych miejscowości, obszarem zagospodarowania o podniesionej atrakcyjności i funkcjonalności.

Co prawda proces inwestycyjny w ramach budowy infrastruktury Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego jest stopniowo zamykany, to sieć obiektów portowych i żeglarskich będzie w dalszym ciągu rozwijana i unowocześniana. Duże perspektywy rozwojowe stoją przed gminą Mielno – projekty budowy mariny przy Przekopie Mieleńskim były już bardzo zaawansowane, z racji zainteresowania zagranicznych inwestorów najprawdopodobniej będą kontynuowane. Kolejne prace są przygotowywane i wdrażane w Mrzeżynie w ramach budowy nowego Portu Rybackiego.

Zmiana jest fundamentalna – wejście do Europy oznaczało więcej pieniędzy, ale także większą świadomość możliwości i wyzwań, jakie przed nami stoją. Dziś europejskiego miasta i regionu nie stać na zaniedbanie nadwodnego obszaru, pozostawienie odłogiem gruntów

cenionych przez deweloperów czy cennych z logistycznego punktu widzenia, ignorowanie publicznej przestrzeni, brak inwestycji w bazę turystyczną. Kolejny krok w dokonującym się procesie zmiany sposobu myślenia to przejście do zarządzania przestrzenią waterfront na poziomie regionalnym. Mam nadzieję, że trend polegający na efektywnym i racjonalnym zagospodarowaniu przestrzeni modernizujących się miast – także w przestrzeni waterfront – znajdzie wyraz w zapisach nowych regionalnych programów operacyjnych i pozwoli na wykorzystanie ogromnego potencjału, jakim dysponujemy. Działania w obszarze Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego i jego otoczenia są tego najlepszym przykładem. Pragniemy, by nasza konferencja pokazała państwu w całej pełni te osiągnięcia i była dobrą inspiracją do podobnych działań. To nie jest zadanie wyłącznie dla samorządów, które nie zawsze skłonne są uwzględniać wszystkie aspekty zagospodarowywania terenów nadwodnych. Potrzebują one wsparcia w krajowej polityce rozwoju, ale także w postaci współdziałania partnerów społecznych, jak i w pozytywnej, stymulującej presji mieszkańców świadomych swych oczekiwań. Wszyscy mamy prawo oczekiwać od przestrzeni waterfront więcej i to najlepiej na przykładzie Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego widać. Nasza konferencja pokazuje, jak to osiągnąć, gdzie szukać rozwiązań, środków, systemowego wsparcia. Prowadzimy merytoryczną dyskusję na szeroką skalę, bo wiedza i możliwości współpracy w tej dziedzinie są dziś coraz bardziej potrzebne.

Zbigniew Jagniątkowski

Prezes Związku Portów i Przystani - Lokalnej Organizacji Turystycznej Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego